

Oikaisuvaatimus Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalle

Vaatimukset:

1. Pyydämme oikaisua viranhaltijan 24.5.2022 tekemään päätökseen maisematyöluupa-asiassa 2022-6 pykälä 120 ja ensisijaisesti päätöksen kumoamista heti lainvastaisena ja täysin perustelemattomana.
2. Täytäntöönpano on keskeytettävä välittömästi, kunnes asiassa on annettu lainvoimainen ratkaisu.
3. Lisäksi pyydämme asian palauttamista uudelleen valmisteluun, koska päätöksessä ei oteta huomioon luonnonsuojelulain vaatimuksia: maisematyöluupa on ristiriidassa lepakoiden lakisääteisen suojelun kanssa, eikä päätöksen tueksi ole esitetty riittäviä selvityksiä. Maastokäyntiä ei ennen maisematyöluuvan myöntämistä ole tehty.

Päätöksen perusteeksi ei ole selvitetty riittävällä ja uskottavalla tavalla EU:n luontodirektiivin ja luonnonsuojelulain tiukasti suojeleman lepakon esiintymistä hakkuualueella. Selkeää hakkuusuunnitelmaa ei ole asiakirjoissa. Suunnitelma on ylimalkainen ja sanamuodoiltaan epäselvä. Silti se on viranhaltijapäätöksellä hyväksytty.

Päätetyn maisematyöluuvan alueella on useissa kohdissa todettu huomioitavia luontoarvoja vireillä olevan Valkon osayleiskaavan luontoselvityksessä. Kaikki selvityksessä arvokkaiksi todetut kohteet olisi pitänyt rajata ulos maisematyöluupapäätöksestä toisin kuin viranhaltija on tehnyt. Viranhaltijapäätöksellä hyväksytyt hakkuut aiheuttavat haittaa alueen kaavoitukselle niissä kohteissa, jotka on merkitty luo-merkinnällä Valkon osayleiskaavan luonnoksissa. Hakkuut kaavaluonnoksen VL-alueella ovat lakiin perustumattomia. Hakkuut heikentävät alueen virkistyskäyttöarvoa. Virkistyksen kulutusvaikutus kohdistuu hakkuiden seurauksena entistä enemmän luo-alueille. Edellä mainittujen syiden vuoksi viranhaltijapäätös on kumottava ja asia palautettava uuteen puolueettomaan valmisteluun.

Hakemus on ennenaikainen kaavaprosessin keskeneräisyyden takia.

Perustelut:

1. Viranhaltijapäätöksen tehneen viranhaltijan puolueettomuus vaarantui (esteellisyys).
2. Päätös 2022-6 on kokonaan perustelematon ja lainvastainen. Päätöksessä on kaksi päivämäärää: 24.5. ja 25.5. 2022.

Tiedotustilaisuus Valkossa ja sen lainvastaisuus kuulemistilaisuutena

Viranhaltija Kanervalta teki päätöksen 2022-6 osallistuttuaan maisematyön hakijan järjestämään epäviralliseen ja lakiin perustumattomaan kahvitilaisuuteen 12.5.2022 hakijan yrityksen toimitiloissa Valkossa. "Tiedotustilaisuuteen" Kanervalta viittaa antamassaan päätöksessä, jossa ei ole yhtään lainkohtaa. Päätös on lakiin perustumattomana mielivaltainen.

Tilaisuudessa maisematyöluvan hakija Kiinteistö Oy Porvoon Leporannan edustaja Wuorio markkinoi lehti uutisen mukaan vireillä olevaa maisematyölupahakemustaan. Siksi hakija oli kutsunut tilaisuuteen postilaatikkoon jakamallaan lentolehtisillä naapureita, joiden kuulemista hän aluksi tekemässään hakemuksessa ei pitänyt lainkaan tarpeellisena kuten ei Kanervalakaan, jonka maisematyöluvan hakija myös oli kutsunut tilaisuuteen. Hakijan hakemuksesta ilmenee hänen kantansa naapureiden kuulemiseen (liite 2, Wuorion yrityksen Kiinteistö Oy Porvoon Leporannan hakemus).

Syy Kanervalan, asiasta päättävän viranhaltijan, kutsumiselle tilaisuuteen on epäselvä samoin kuin se, miksi Kanervalalla viranhaltijana osallistui yksityistilaisuuteen. Kanervalan pöydällä olivat tilaisuuden aikaan kaikki maisematyölupa-asian käsittelyyn ja ratkaisemiseen vaadittavat asiakirjat ja muistutukset. Määräaika muistutuksen tekemiselle oli 8.2.2022, mutta päätöstä Kanervalalla ei ollut 12.5.2022 mennessä hakemuksesta ja siihen tehdyistä muistutuksista tehnyt.

Osallistumalla hakijan kutsusta 12.5.2022 pidettyyn tilaisuuteen, jolla hakija mainosti hakemustaan, viranhaltija vaaransi puolueettomuutensa. Viranhaltijan 24.5. tai 25.5.2022 antama päätös ei syntynyt sivuvaikutuksista vapaana eikä neutraalisti vaan lainvastaisesti.

Viranhaltijan kanta 31.1. 2022 oli asiaa häneltä tiedustellessamme, että naapureiden kuulemiseksi riitti yleinen kuulutus kaupungin nettisivuilla. Kirjoitimme 1.2.2022 päivättyyn muistutukseemme käsityksemme, jonka mukaan pidimme pelkkää nettikuulutusta lainvastaisena näin laajassa maisematyölupahakemuksessa.

Katsommekin, että privaattitilaisuudella pyrittiin paikkaamaan kuulemisen virheitä ja suppeutta ja tosiasiallisesti tilaisuudella haluttiin vain vaikuttaa viranhaltijan päätöksen sisältöön. Viranhaltija toimi virheellisesti osallistuessaan ko. tilaisuuteen. Viranhaltijan osallisuutta tukee hänen tekemänsä päätös ja sen viittaus 12.5. pidettyyn hakijan, ei kaupungin viranomaisena, hallinnoimaan "tiedotustilaisuuteen".

Loviisan Sanomat uutisoi 16.5. yksityistilaisuudesta: "Lähialueiden asukkailta aplodit Reijo Wuorion metsänhakkuufon päätteeksi". Tällainen tilaisuus ei perustunut lakiin, eikä viranhaltija olisi saanut nojata ratkaisuaan tilaisuudessa kuulemaansa eikä sen jälkeen annettuihin yleisöaplodeerauksiin metsän kaatamisen puolesta. Aplodeeraajat eivät olleet muistuttajia. Heillä ei ollut asiassa enää puhevaltaa muistutuksen näkökulmasta, eikä tilaisuus perustunut lakiin. Tilaisuutta pidettäessä muistutuksen määräaika oli kulunut umpeen jo kolme kuukautta aiemmin, emmekä siihen mennessä olleet saaneet viranhaltijalta vastausta tekemäämme lailliseen muistutukseen. Minä [REDACTED] sain vastauksen vasta 25.5. sähköpostitse eli 13 päivän kuluttua Valkon yksityistilaisuudesta.

Kaiken julkisen toiminnan pitää perustua perustuslain 2.3 §:n nojalla lakiin. Yllä kuvattu osoittaa, että näin ei ollut, kun viranhaltija Kanervalalla osallistui hakijan intressien edistämiseksi tarkoitettuun PR-tilaisuuteen.

Kunnan jäsenten tasavertainen kohtelu edellyttää, että Valkon esimerkin perusteella jokaisen yksityisen hakijan tulee saada erityiskohtelua oman hakemuksensa edistämiseksi ja jokaiselle tulee varata oikeus kutsua viranhaltija omiin tiloihinsa ja vaatia, että tämä myös

tulee paikalle. Näin jokaiselle hakijalle kuuluu yhdenvertainen oikeus edistää asiansa käsittelyä itselleen mieluisaan suuntaan. Kaikki hakijat ovat oikeutettuja samaan tasavertaiseen kohteluun kunnassa.

Tilaisuus osoitti, ettei asianosaisia kuitenkaan kohdella kunnassa tasavertaisesti. Toiset saavat erityiskohtelua toisten jäädessä vaille. Vaikuttaa siltä, että viranhaltija ei edes ole lukenut laillisessa määräajassa 1.2.2022 tekemäämme muistutusta, koska muistutuksessa esitettyjä lakiin perustuvia seikkoja ei ole viranhaltijan päätöksessä otettu huomioon eikä niitä saati hakemusta ole päätöksessä oikeudellisesti arvioitu.

Päätös on perustelemattomana lainvastainen

Viranhaltijan päätös on perustelematon, mikä on vastoin hyvää hallintoa ja perustuslain 21 §:ää. Hakijan hakemus "hakataan puistomaiseen asentoon", "suositaan tervaleppiä" on hyväksytty ehdoitta. Meille on epäselvää edelleen, mitä tarkoittavat hyväksytyt sanamuodot "puistomaiseen asentoon, suositaan tervaleppiä". Suositaanko tervaleppiä niin, että ne hakataan? Hakemus on epäselvä sanamuodoiltaan. Todennäköisesti se on kiireessä laadittu, eikä viranhaltija ole vaatinut siihen yhtäkään täsmennystä eikä ohjannut hakijaa, vaikka asia oli hänen pöydällään 19.1.-24.5. 2022 välisen ajan.

Luontoselvitykset ja alueen kaavat ovat kesken kaupungin organisaatiossa. Loviisan virastot eivät tee yhteistyötä keskenään kuten vireillä oleva oikaisuvaatimuksen alainen viranhaltijapäätös osoittaa. Näin viranhaltija päätöstä tehdessään rikkoi ja jätti noudattamatta hyvää hallintoa ja hallintolakia. Siksikin päätös tulee kumota.

Maisematyöluvalla ohitetaan kaupungissa valmistelussa olevat Valkon kaavat. Siten käytännössä viranhaltijan toimivalta ylittää demokraattisilla vaaleilla valitun valtuuston toimivallan. Kaavapäätökset käyvät merkitykselliseksi, mikäli viranhaltijapäätös maisematyöluvasta jää voimaan. Valtuustoa ei tarvita eikä poliittisia päätöksentekuelimiä, jos yksittäinen viranhaltija saa päättää näin laajasta maisematyöstä (434-404-3-234, pinta-ala 1603006.0) ottamatta lainkaan vireillä olevia kaavoja ja tehtyjä muistutuksia maisematyöstä päätöksessään huomioon sekä perustelematta päätöstään.

Muistutukset ovat osa lupamenettelyä eikä niitä saisi sivuuttaa kuten tapahtui. Hakijan hakemus hyväksyttiin sen suurpiirteisyydestä ja summaarisuudesta huolimatta. Väite puiden vaarasta rakennuksille on holhoava, ikään kuin hakija omistaisi senkin kiinteistön, johon meillä on omistusoikeus.

Hakemus hyväksyttiin luontoselvitysten ollessa kesken, tekeillä olevien kaavojen LUO-merkintöjen päälle, lepakkoalueelle. Säännökset kuten luonnonsuojelulaki, EU- direktiivi, maankäyttö- ja rakennuslaki sivuutettiin viranhaltijapäätöksellä samoin kuin maakuntakaava VL-merkintöineen.

Viranhaltija myönsi maisemointiluvan alueille, joilla on lepakoita. Lepakot ovat luonnonsuojelulaille suojeltuja. Niitä suojaa EU:n luontodirektiivi. Lepakkoalueelle ei maisemointia saa ulottaa, mikä viranhaltijan tuli perustuslain velvoituksin tietää. Suomen kaikki lepakot ovat luonnonsuojelulaille rauhoitettuja. EU:n luontodirektiivin nojalla ne ovat lajeja, joiden levähdys- ja lisääntymispaikkojen hävittäminen on kielletty luonnonsuojelulain

49 §:n (1587/2009) mukaisesti. Ripsisiippa on erittäin uhanalainen, ja pikkulepakko on vaarantunut. Tappaminen, häiritseminen erityisesti pesinnän aikana on kielletty. Lajin on pitkällä aikavälillä säilyttävä luontaisessa elinympäristössään (liite 4, Wermundsen Consulting Oy 2020. Valkon alueen lepakkokartoitus, s. 17, s. 31).

Lepakoiden piilopaikkoja ja niiden lisääntymiskohteita ei ole riittävästi selvitetty. Ne on selvitettävä lisäselvityksin kuten koiraetsinnöin. Piilopaikoilla on erityinen suoja. Lepakoiden lentoreitti vaarantuu myönnetyllä maisematyöuvalla. Kiinteistö Pitkäniityntiellä sijaitsee lepakoille tärkeiden ruokailualueiden välittömässä läheisyydessä. Alueen maisematyö eli hakkuut sallitaan Kanervalan päätöksellä, vaikka alue on EUROBATS-alue. (ELY-keskuksen lausunto 27.9.2021, liite 5.)

EU-direktiivi on säädöshierarkiassa ylinnä.

Maisemointi ulotetaan Kanervalan perustelemattomalla päätöksellä myös tervaleppäalueelle "tervaleppiä suositaan" hämärällä sanamuodolla.

Viranhaltija Kanervalta ei tunne säädöksiä, vaikka perustuslain 2.3 § velvoittaa häntä Loviisan viranhaltijana.

Maisematyöllä alue muuttuu ja turmeltuu maankäyttö- ja rakennuslain 140 §:n vastaisesti. Päätöksessä sanotaan, että alueen kaavan mukainen käyttö virkistysalueena ei maisemoinnilla vaarannu. Luo-merkityille alueille suunnattu maisematyö heikentää tietenkin alueen luontoarvoja, vaikka maisematyöluopapäätöksessä toisin väitetään.

Itä-Uudenmaan liitto kiinnitti Valkon kaavoista antamassaan lausunnossa huomiota siihen, ettei luontoarvoja saa heikentää kuten maisematyöluvan myöntäminen kaavojen ollessa kesken tarkoittaa (liite 6, Itä-Uudenmaan liiton lausunto).

Päätöksestä puuttuu tietoa siitä, miten kolmeksi vuodeksi (vuoteen 2025) myönnetty maisematyö vaikuttaa alueen virkistyskäyttöön. Onko puupelto virkistävää ja virkistäkö koneiden lomassa kulkeminen alueella liikkujaa? Vaikutusarviointi alueen virkistyskäytön kannalta ja haitta-arvio alueella kävijöille (melu ja ympäristön turmeltuminen MRL:n 140 §:n vastaisesti) on jäänyt viranhaltijalta kokonaan tekemättä.

Maakuntakaavan VL-merkintää ei ole otettu huomioon (liite 7, kuva maakuntakaavasta, jonka mukaan VL-merkintä rajoittuu kiinteistömme 434-404-3-99 kohdalle). Maisematyön merkitys pohjavesialueelle on jäänyt arvioimatta päätöksessä.

Lopuksi

Viime vuoden heinäkuussa 2021 hakija Wuorio liikkui seurueineen alueella. Yksi seurueesta pysähtyi kohdallemme ja sanoi, että alueen maisemointi ja alueen rakentaminen ovat "kaupungin tahto". Tällainen ilmaisu tukee käsitystämme lainvastaisuudesta maisematyömenettelyn yhteydessä. Mistä seurueen jäsen voi vuoden 2021 heinäkuussa tietää kaupungin tahdosta ennen laillisia kuulutuksia ja lainvoimaisia päätöksiä? Huomautukset kaavoista ovat edelleen vireillä samoin kuin nyt tekemämme oikaisuvaatimus

maisematyöluvasta 2022-6. Kaupungin "tahto" ja sen laillisuus selviävät oikeusvaltiossa vain lainvoimaisella ratkaisulla. Kaavoista ei vielä tähän päivään mennessä ole em. ratkaisua.

Pyydämme asian selvittämistä monipuolisesti ja myös viranhaltijan menettelyn lainmukaisuuden ja mahdollisen toimivallan ylittämisen tutkimista asiaa ratkaistaessa samoin kuin viranhaltijaratkaisun viipymisen syyn selvittämistä. Viranhaltija rakennusvalvojana on menetellyt huolimattomasti jättäessään selvittämättä kaavaprosessin vaiheet ja siihen kuuluvan kaiken asiantuntija-aineiston, joka eri viranomaisilta on kaupungille saapunut. Näin viranhaltija toimi hallintolain oikeusperiaatteiden ja hallintolain 6, 7, 8, 9 ja 10 §:n vastaisesti.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 17 §:n mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä.

Viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäydyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla.

Kanervalalla ei ole toiminut edellä mainitun säännöksen mukaisesti. Hän pitkitti asian käsittelyä suosiakseen hakijaa. Hän osallistui lakiin perustumattomaan tilaisuuteen ja teki heti tilaisuuden jälkeen myönteisen päätöksen hakijan hakemuksen mukaisesti maisematyöstä perustelematta päätöstään yhdelläkään lakiviittauksella. Hän esti kuntalaisten avoimen ja mahdollisimman laajan kuulemisen, vaikka sellaista häneltä usealta taholta pyydettiin lainmukaisena muistutusaikana ennen 8.2.2022. Myös 1.2.2022 allekirjoittamassamme muistutuksessa perustelimme lainmukaisen kuulemisen merkitystä oikeusvaltiossa kansalaisen perusoikeutena. Wuorion, Kiinteistö Oy Porvoon Leporannan järjestämällä tilaisuudella ei kuntalaisten oikeusturvan toteutumisen kannalta ollut merkitystä muistutusten määrääjän jo umpeuduttua. Jostain syystä viranhaltija Kanervalalla osallistui tilaisuuteen.

Viranhaltijalla olisi ollut lailliset keinot korjata havaitsemansa virhe kuulemisessa niin, että asianosaisten mahdollisimman laaja tavoittaminen olisi muistutuksen tekemisen aikaan toteutunut. Hän ei halunnut näin toimia, vaan piti yksityistä tilaisuutta avoimena ja lainmukaisena kuulemisena, jonka perusteella ja jälkeen ratkaisu syntyi. Tämä osoittaa, kuinka ison maanomistajan vaikutuksille altis kunnan yksittäinen viranhaltija voi olla. Viranhaltija pohjasi ratkaisunsa yksityisen yrittäjän järjestämään "kuulemiseen", kahvitilaisuuteen, jossa puhetta johti maisematyönhakija eli asianosainen.

Kaupungin etu on kaupungin pitovoima ja vakinaiset asukkaat, joiden kotipaikan perusteella verotulot tietenkin kuntaan kotoutuvat. Meille on epäselvää, kotoutuvatko maisematyöstä tuloutuvat haketulot Loviisaan vai muualle. Päätöksessä hakijan kotipaikaksi on ilmoitettu Askola. Hakija on hakeyrittäjä. Näin kertoi Itäväylä 24.3.2022 yrittäjästä julkaisemassaan jutussa.

Edellä mainituin perustein pyydämme oikaisuvastimuksen hyväksymistä. Päätös maisematyöluvasta 2022-6 on täysin laittomana kumottava ja asia uudelleen puolueettomasti valmisteltava. Viranhaltijan menettely virkatoimessaan on selvitettävä. Viranhaltija ohitti päätöksellään demokraattisen kaavavalmistelun. Valkon kaavoilla on laajuudessaan merkittävä vaikutus valtakunnallisesti ja ohi kuntarajojen, mikä

rakennusvalvojan viranhaltijana täytyy tietää. Mielestämme rakennusvalvoja menetteli virassaan huolimattomasti ja mahdollisesti vastoin virkavelvollisuuttaan.

Uudistamme kaiken muistutuksessa 1.2.2022 esittämämme ja oheistamme muistutuksemme, joka Kanervalta jäi huomioon ottamatta maisematyölupapäätöksessä (liite 3, muistutus Wuorion/Kiinteistö Oy Porvoon Leporannan maisematyöluvasta).

Loviisa 27.5.2022

Liitteet

1. viranhaltija Anne Kanervalan päätös
2. hakija Kiinteistö Oy Porvoon Leporannan hakemus
3. muistutuksemme 1.2.2022 maisematyöluvasta
4. Valkon alueen lepakkoselvitys
5. ELY-keskuksen lausunto 27.9.2021/luonnonsuojelu, lepakot
6. Uudenmaan liiton lausunto Valkon alueen osayleiskaavasta 19.8.2021 § 102
7. Maakuntakaava (kuva)